

Broj: 03-02/2-2166/22 AG
Sarajevo, 07.07.2022. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 11-07-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
OS11	-02-	226	122

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r gđa Lana Prlić, poslanik

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje, dostavlja se

Poštovana,

Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike je putem kabineta sekretara Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno putem Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, dostavljeno poslaničko pitanje koje ste uputili ovom ministarstvu, a koje glasi:

“Ja ću postaviti jedno zastupničko pitanje koje sam postavila 2019. godine, onda sam inicijativu uputila 2020. godine. U odgovoru i na pitanje i na inicijativu sam dobila isti odgovor da se treba sistemski prići tom problemu a riječ je o problemu roditelja usvajatelja koji nažalost još uvijek nije riješen. O čemu se radi? Po zakonu dijete mora imati minimalno tri mjeseca kako bi roditelj usvajatelj mogao da usvoji dijete, međutim po Zakonu o radu tzv. porodično odsustvo odnosno kako bi se nazvalo za roditelje usvajatelje adaptacioni period vrijedi do godinu dana starosti tog djeteta. Ko god poznaje nekoga koje pokušao ili je u fazi usvajanja djeteta ili je već uspio odnosno uspjela da usvoji dijete znaju da taj proces ne traje baš tako kratko i minimalno treba pola godine do godinu dana kako bi se dijete usvojilo i šta se radi, roditelji usvajatelji kada usvoje dijete, kada urade evo po meni lično mislim da će se dosta kolega i složiti urade jednu zaista veliku i golemu stvar moraju da lažu na poslu, uzimaju raznorazna bolovanja, godišnje odmone, neplaćeno odsustvo itd, kako bi bili godinu dana sa svojim djetetom tokom tog adaptacionog perioda.

Vlada 2019. godine mi je rekla da će pristupiti sistemskom rješenju izmjena i dopuna zakona koji se tiču ovog pitanja, 2020. godine na inicijativu mi je apsolutno isto odgovorila i evo sada na kraju mandata 2022. godine u junu mjesecu postavljam isto

pitanje dokle su te izmjene zakona, da li se počelo sa analizom zakona koje je potrebno izmijeniti i kada će se naći pred parlamentarcima.”

Sa aspekta nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, dajemo sljedeći:

ODGOVOR

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je prilikom razmatranja Vaše inicijative prepoznala potrebu da se usvojiteljima omogućí da se tokom obaveznog adaptacionog perioda, koji je propisan Porodičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/05, 41/05 i 31/14), u potpunosti posvete maloljetnom djetetu koje usvajaju, ostvare s njim kvalitetnu emotivnu vezu i na taj način zadovolje potrebe i interese maloljetnog djeteta, te mu olakšaju privikavanje na novu porodicu. Shodno navedenom, izražena je spremnost da se riješi pomenuto pitanje, te u navedenom smislu iniciraju izmjene i dopune relevantnih propisa i iste upute u parlamentarnu proceduru.

Međutim, prilikom razmatranja načina realizacije pomenutog pitanja, ustanovljeno je da je u konkretnom slučaju potrebno napraviti odgovarajuće analize i dodatne procjene uticaja propisa, s obzirom da se radi o sistemskom pitanju u nadležnosti više institucija koje se ne može riješiti kroz izmjenu ili dopunu jednog propisa, o čemu ste već ranije obaviješteni. Naime, ukoliko bi se kroz radno zakonodavstvo i utvrdilo pravo na plaćeno odsustvo usvojiteljima za vrijeme cjelokupnog ili dijela “adaptacionog perioda” i dalje bi ostalo otvoreno pitanje načina finansiranja ovog prava, odnosno moralo bi se utvrditi na čiji teret bi se isplaćivala naknada plaće za vrijeme korištenja istog. U smislu navedenog, utvrđeno je da se radi o pravu za koje se ne bi nužno moglo smatrati da proizlazi iz stanja socijalne potrebe, zbog čega je upitno da li bi isto moglo biti obuhvaćeno propisima iz oblasti socijalne zaštite, nego bi njegovo finansiranje eventualno moglo biti vezano za one izvore u koje usvojioci, odnosno budući usvojioci redovno uplaćuju pripadajuće poreze i doprinose, o čemu smo Vas već ranije informisali.

Shodno navedenom, uvažavajući potrebu rješavanja ovog pitanja, ali i moguće teškoće u realizaciji istog, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike smatra najsvrsihodnijim da se ovo pitanje rješava kroz naredne izmjene i dopune relevantnih propisa, kojom prilikom bi se razmotrilo i pitanje uvođenja prava usvojitelja na plaćeno odsustvo tokom adaptacionog perioda.

Iako je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, u međuvremenu od razmatranja Vaše inicijative, na svojoj 222. sjednici održanoj 14. maja 2020. godine, utvrdila Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu i isti uputila u parlamentarnu proceduru, napominjemo da navedenim izmjenama i dopunama Zakona o radu nisu mogla biti obuhvaćena druga pitanja, s obzirom da je postojala neodložna potreba za uređivanjem samo određenih instituta u vezi sa organizacijom rada kod poslodavca usljed stanja nesreće uzrokovanog pojavom koronavirusa (COVID-19). S tim u vezi, pitanje uvođenja prava usvojitelja na plaćeno odsustvo tokom “adaptacionog perioda” bi se trebalo razmatrati kroz naredne izmjene i dopune relevantnih propisa, kao i

donošenje posebnih propisa. Naime, odredbom člana 46. Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 52/22), predviđeno je da će se naknada plate porodilji u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta nastaviti isplaćivati u skladu s kantonalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite do donošenja posebnog propisa u skladu s odredbama Zakona o radu, kojim bi se ovo pravo trebalo reintegrirati u sistem prava iz radnog odnosa i socijalnog osiguranja, a najkasnije do tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da bi se, prilikom donošenja posebnog propisa kojim će se regulirati pitanje naknada za porodilje koje su radnom odnosu, moglo razmotriti i regulisanje i pitanje naknade plaće za vrijeme korištenja adaptacionog perioda, što bi podrazumijevalo da se na jednak način urede uslovi pod kojim bi se pravo na naknadu plaće u smislu navedenog ostvarivalo, kao i da se urede pitanja koja se odnose na visinu navedene naknade i način finansiranja iste.

S poštovanjem,

CO:

- Kabinet sekretara Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
n/r gosp. Ivan Miličević, sekretar
(veza: Vaš akt broj: 05/1-02-226/22 od 30.06.2022. godine)
- Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
n/r gđa mr. sc. Edita Kalajdžić, sekretar
(veza: Vaš akt broj: 03-04-858-8/2022 od 04.07.2022. godine)

